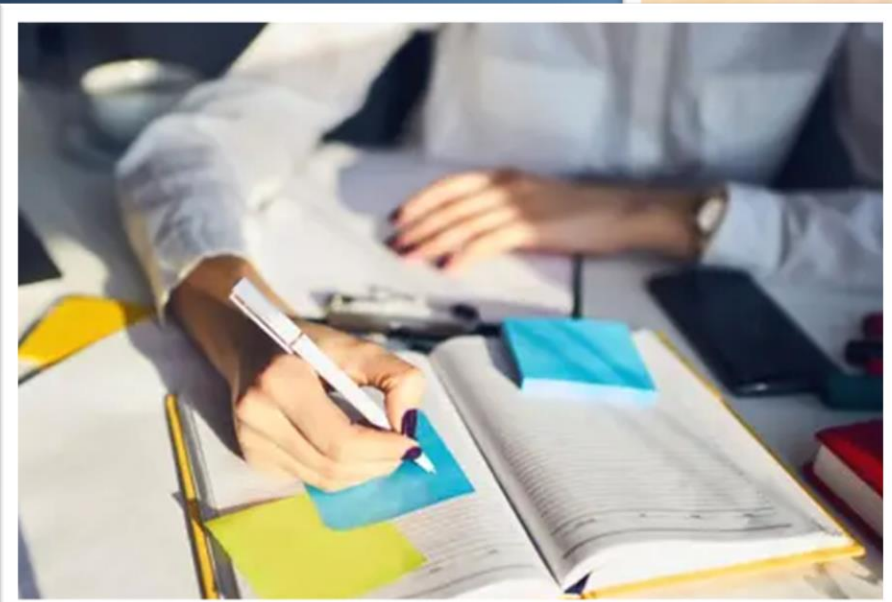


АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

про результати діяльності регіональних
центрів підвищення кваліфікації
у 2025 році



ЗВІТ

про результати діяльності регіональних центрів підвищення кваліфікації у 2025 році

Провадження освітньої діяльності у сфері підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад і працівників підприємств, забезпечення належних умов для підвищення рівня професійної компетентності зазначених осіб, забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності, задоволення потреб державних органів та органів місцевого самоврядування у підвищенні кваліфікації персоналу, надання науково-методичної, інформаційної і консультативної допомоги державним органам, органам місцевого самоврядування та їх асоціаціям, підприємствам є одними із основних функцій та завдань регіональних центрів підвищення кваліфікації (далі – РЦПК).

Підвищення кваліфікації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у РЦПК здійснюється з дотриманням вимог, визначених:

Положенням про регіональний центр підвищення кваліфікації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2004 року № 1681;

Положенням про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106;

Вимогами до змісту і структури програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженими наказом НАДС від 2 листопада 2022 року № 107-22, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 18 листопада 2022 року за № 1434/38770;

Порядком організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженим наказом НАДС від 26 листопада 2019 року № 211-19, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 січня 2020 року за № 5/34288 та ін.

У 2025 році 18 РЦПК забезпечували організацію та проведення навчання державних службовців, які займають посади в державних органах на центральному, регіональному та місцевому рівнях, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад за рахунок коштів державного бюджету (шляхом закупівлі державними органами послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників), місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

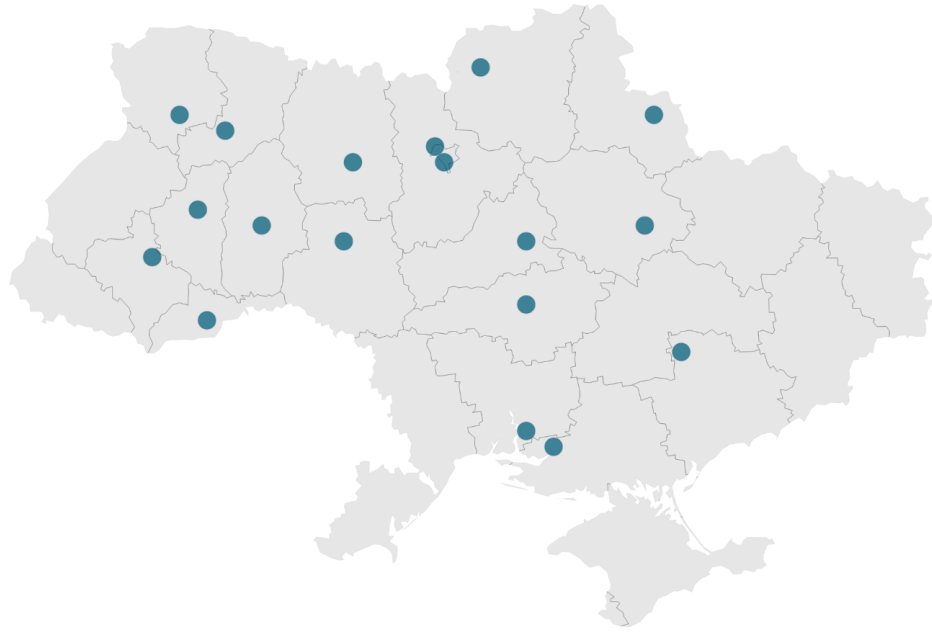


Рис. 1. Карта функціонування РЦПК, які здійснювали у 2025 році підвищення кваліфікації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

У 18 РЦПК у 2025 році підвищили кваліфікацію 137 119 осіб, у тому числі державні службовці, голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, посадові особи місцевого самоврядування, депутати місцевих рад та інші працівники органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій (далі – учасники навчання), що на 6 593 особи (5,1%) більше у порівнянні з 2024 роком і на 7 678 осіб (5,9%) більше, ніж у 2023 році.



Рис. 2. Загальна кількість учасників навчання, які підвищили кваліфікацію у РЦПК у 2023-2025 роках, осіб

Учасниками навчання за програмами підвищення кваліфікації у РЦПК були 70 794 (51,63%) державних службовців та 63 219 (46,11%) посадових осіб місцевого самоврядування (рис. 3 та 4). Також навчання за програмами підвищення кваліфікації пройшли 15 голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, 603 депутати місцевих рад, 2 448 інших працівників органів виконавчої влади, державних підприємств, установ і організацій (далі – інші категорії осіб).

Крім того 501 учасник навчання з числа державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та інших категорій осіб, повідомив, що також виконує / виконував повноваження депутата місцевої ради.



Рис. 3. Кількість осіб, які підвищили кваліфікацію у РЦПК у 2025 році, за категоріями учасників навчання, осіб

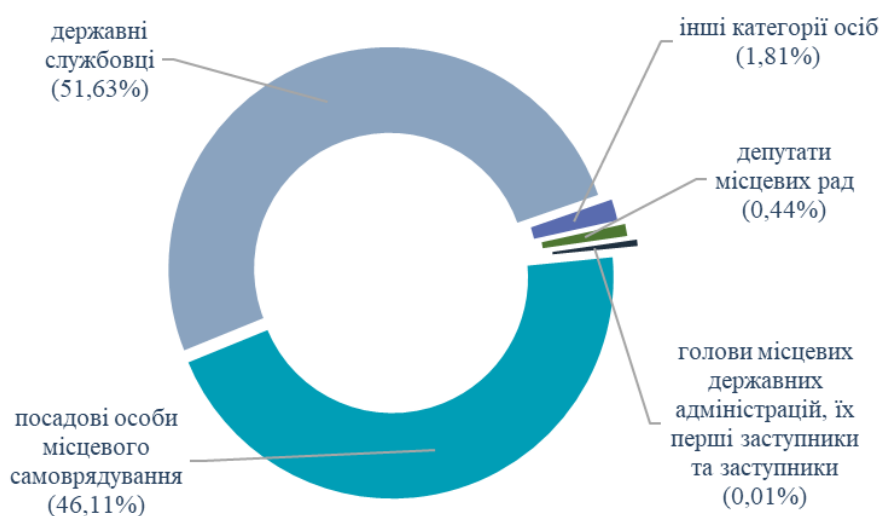
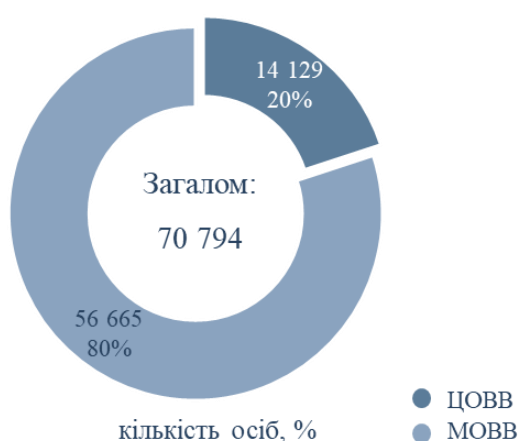


Рис. 4. Співвідношення осіб, які підвищили кваліфікацію у РЦПК у 2025 році, за категоріями учасників навчання



Результати аналізу кількісних показників підвищення кваліфікації державних службовців у розрізі рівнів органів виконавчої влади показали, що у 2025 році навчання за програмами підвищення кваліфікації пройшли 14 129 (20,0%) державних службовців центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів (за наявності) та 56 665 (80,0%) державних службовців місцевих органів виконавчої влади.

Рис. 5. Підвищення кваліфікації державних службовців у РЦПК у 2025 році, за рівнями органів виконавчої влади

У 2025 році у РЦПК підвищили кваліфікацію 70 794 державні службовці. Із них 47 252 державних службовців категорії «В» (66,7%), зокрема 9 984 особи (14,1%) – державні службовці категорії «В» центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів (за наявності), 37 268 осіб (52,6%) – державні службовці категорії «В» місцевих органів виконавчої влади.

Кількість державних службовців категорії «Б», які підвищили кваліфікацію, становила 23 542 особи (33,3%), з яких: 4 145 осіб (5,9%) – державні службовці категорії «Б» центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів (за наявності), 19 397 осіб (27,4%) – державні службовці категорії «Б» місцевих органів виконавчої влади.

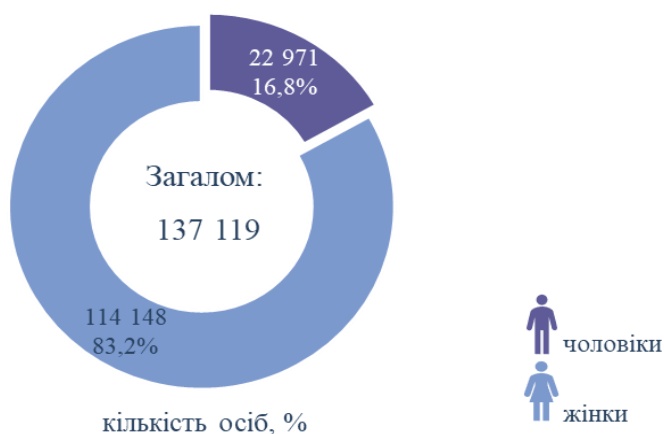
	МОВВ	ЦОВВ
категорія «Б»	19 397	4 145
категорія «В»	37 268	9 984

Рис. 6. Кількість державних службовців, які підвищили кваліфікацію у РЦПК у 2025 році, за категоріями посад, осіб

Розподіл учасників навчання за категоріями посад в органах місцевого самоврядування продемонстрував, що найбільшу частку від загальної кількості посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію в РЦПК у 2025 році (63 219 осіб), становили особи, посади яких віднесені до VI категорії посад в органах місцевого самоврядування – 24 241 особа (38,3%). Другу групу за кількістю осіб, які підвищили кваліфікацію, склали посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до VII категорії посад в органах місцевого самоврядування – 22 325 осіб (35,3%). Третю і четверту групи склали посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до V і IV категорій посад в органах місцевого самоврядування – 14 208 (22,5%) і 2 391 (3,8%) особа відповідно. Найменшу частку становлять особи, посади яких віднесені до III категорії посад в органах місцевого самоврядування – 54 особи (0,1%).

III категорія	54
IV категорія	2 391
V категорія	14 208
VI категорія	24 241
VII категорія	22 325

Рис. 7. Кількість посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили класифікацію у РЦПК у 2025 році, за категоріями посад, осіб



Проведений аналіз учасників навчання за ознакою статі показує яскраво виражений гендерний дисбаланс, частка жінок серед учасників навчання становить 16,8% (22 971 особа), тоді як частка чоловіків – лише 83,2% (114 148 осіб) (рис.8).

Рис. 8 Гендерний розподіл учасників професійного навчання у РЦПК у 2025 році

Упродовж звітної періоду, як і в попередні роки, зберігалась тенденція нерівномірного розподілу учасників навчання за закладами післядипломної освіти та регіонами.

Так, найбільша кількість осіб, які пройшли навчання за програмами підвищення кваліфікації, зареєстрована у Вінницькому РЦПК і склала 18 472 особи (13,5% від загальної кількості учасників навчання у РЦПК), найменша – 2 443 особи (1,8%) – у Херсонському РЦПК, на діяльність якого найбільшою мірою вплинули наслідки російської агресії (рис. 9, 10).

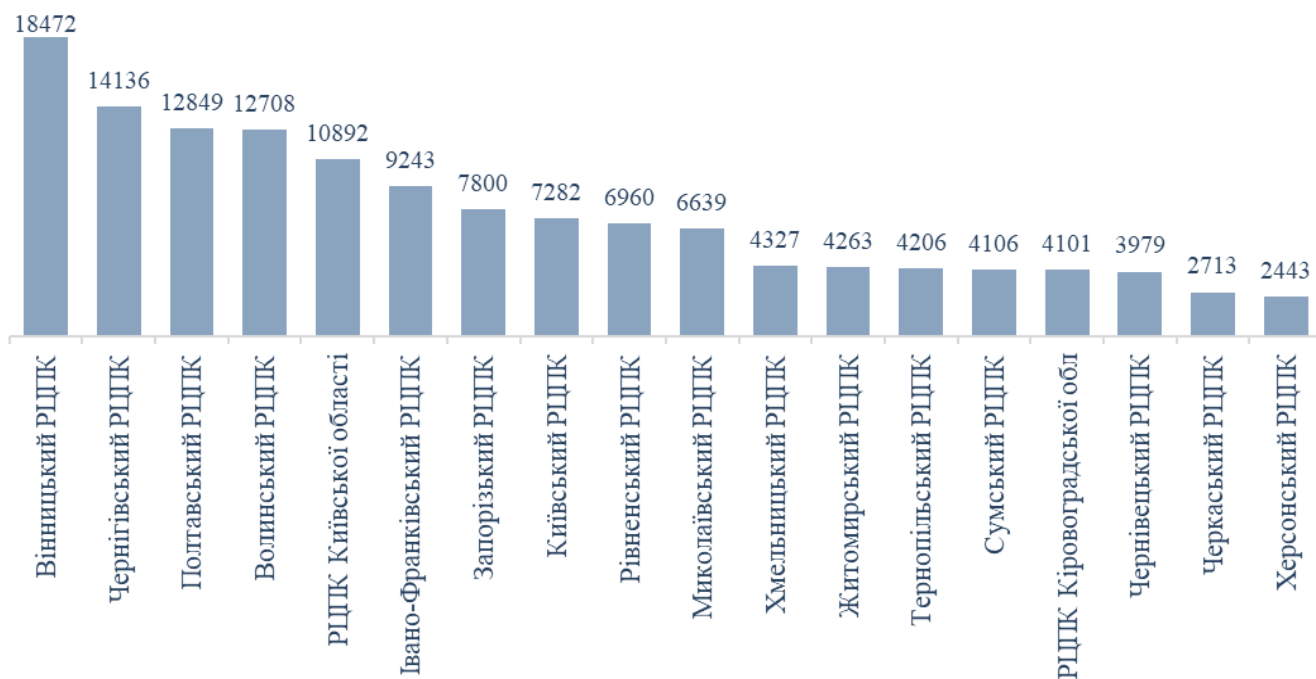


Рис. 9. Кількісний розподіл учасників навчання за РЦПК у 2025 році, осіб

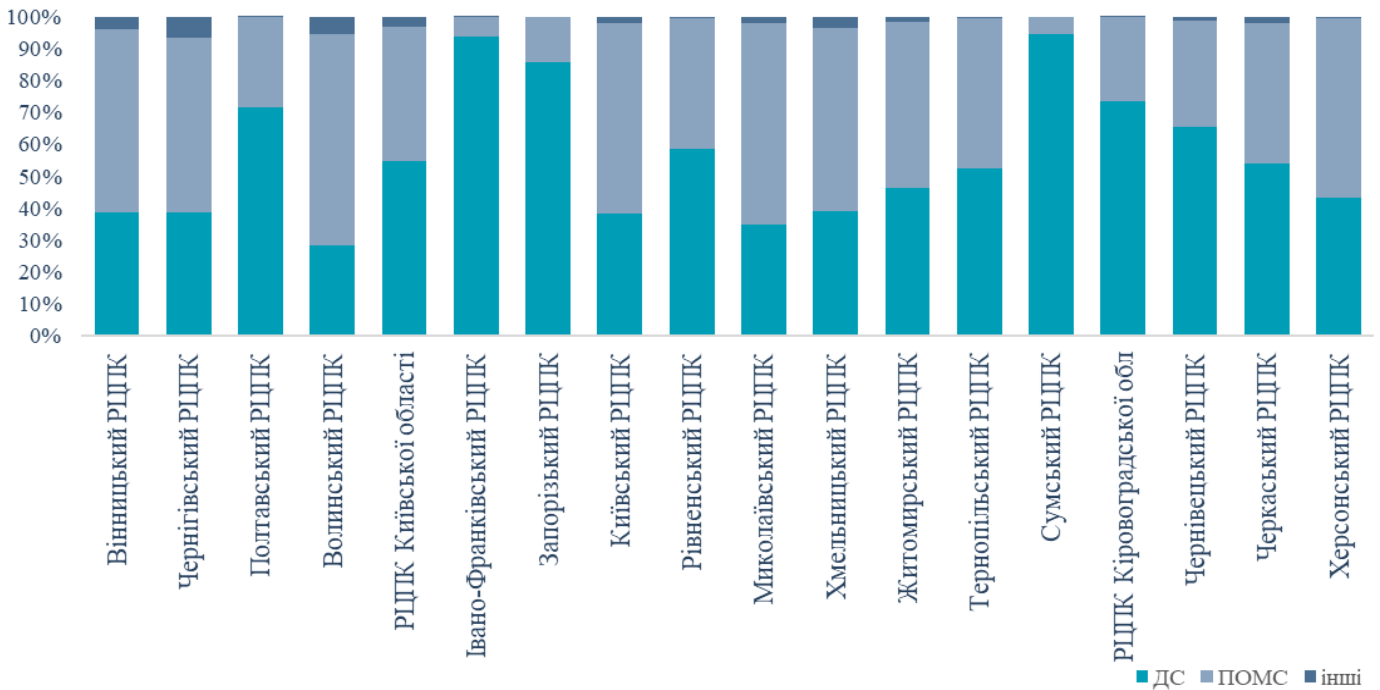


Рис. 10. Розподіл учасників навчання за РЦПК у 2025 році за категоріями учасників навчання, (%)

У 2025 році РЦПК за рахунок коштів державного бюджету (закупівлі державними органами послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників), місцевих бюджетів (за рахунок закупівлі органами місцевого самоврядування послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників), за власні кошти учасників навчання, кошти міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством, також забезпечували підвищення кваліфікації учасників навчання з інших областей. У тому числі областей, в яких наразі не створено регіональних центрів підвищення кваліфікації. Таким чином у РЦПК, заснованих у інших областях України, підвищили кваліфікацію учасники навчання з Одеської області – 1 766 осіб, Закарпатської області – 504 особи, Львівської області – 400 осіб, Дніпропетровської області – 48 осіб, Харківської області – 33 особи. Найбільша кількість учасників навчання з інших областей підвищила кваліфікацію у Волинському РЦПК – 2033 особи, у Миколаївському РЦПК – 894 особи, у Житомирському РЦПК – 547 осіб, у Хмельницькому РЦПК – 439 осіб та у Івано-Франківському РЦПК – 339 осіб.

Загальна кількість учасників у 2025 році, які пройшли навчання за рахунок коштів джерел не заборонених законодавством, у тому числі державного та місцевих бюджетів (закупівлі державними органами та органами місцевого самоврядування послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників), за власні кошти, кошти міжнародної технічної допомоги, становила 18 475 осіб (рис. 11).

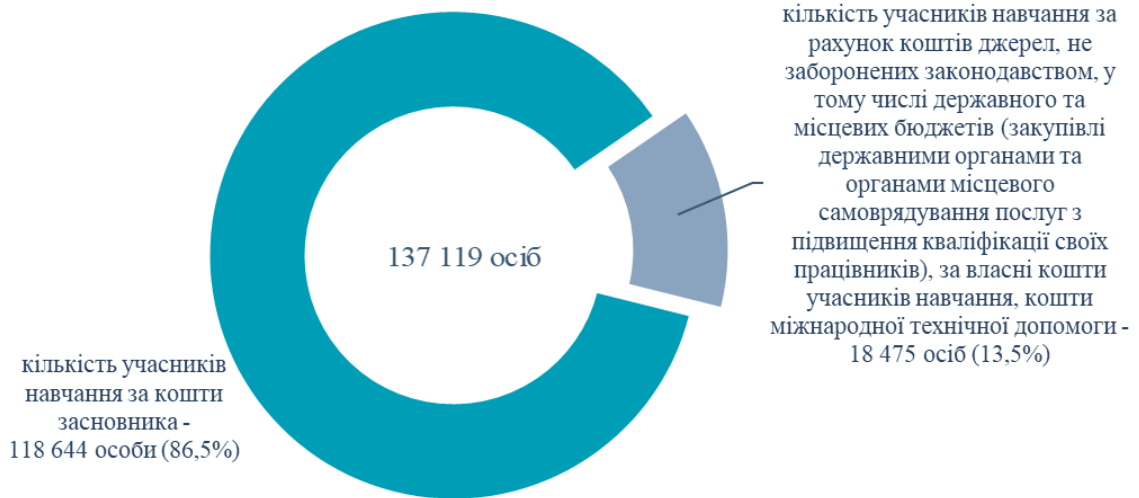


Рис. 11. Кількість та частка учасників навчання у 2025 році за джерелами фінансування підвищення кваліфікації

Кількість учасників навчання за рахунок коштів джерел, не заборонених законодавством, у тому числі державного та місцевих бюджетів (закупівлі державними органами та органами місцевого самоврядування послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників), за власні кошти учасників навчання, кошти міжнародної технічної допомоги була найбільшою у Вінницькому РЦПК – 3 402 особи, що становило 18,4% від загальної кількості учасників навчання у цьому РЦПК, Волинському РЦПК – 2 477 осіб (19,5%), Хмельницькому РЦПК – 2 101 особа (48,6%), Житомирському РЦПК – 2 089 осіб (49,0%), Миколаївському РЦПК – 1 761 особа (26,5%), Івано-Франківському – 1 701 особа (18,4%) та Чернігівському РЦПК – 1 368 осіб (9,7%). Найменша кількість учасників навчання за рахунок коштів різних джерел, не заборонених законодавством, була у Тернопільському РЦПК (92 особи – 2,2%) та у РЦПК Кіровоградської області (31 особа – 0,8%).

У 2025 році підвищення кваліфікації учасників навчання здійснювалось за програмами, що за змістом, тривалістю та інтенсивністю навчання поділяються на загальні та спеціальні професійні (сертифікатні) – це довгострокові програми підвищення кваліфікації обсягом не менше двох кредитів ЄКТС, а також загальні та спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації, обсяг яких складає 0,2-1 кредит ЄКТС. Зміст загальних та спеціальних програм підвищення кваліфікації, форми навчання учасників навчання визначались з урахуванням завдань, функцій, повноважень та потреб державних органів, органів місцевого самоврядування.

Навчання здійснювалось за програмами підвищення кваліфікації, розробленими РЦПК і погодженими НАДС та/або іншими замовниками відповідних освітніх послуг.

Загалом у звітному періоді 492 програми підвищення кваліфікації були в установленому порядку погоджені НАДС та/або іншими замовниками відповідних освітніх послуг, у тому числі 272 загальні короткострокові програми, 11 загальних професійних (сертифікатних) програм, 201 спеціальна короткострокова програма, 8 спеціальних професійних (сертифікатних) програм. Розподіл таких програм за РЦПК зображено на рис. 12.

У 2025 році НАДС було погоджено 215 загальних короткострокових програм підвищення кваліфікації обсягом 0,2-0,47 кредити ЄКТС, що становить 79% від загальної кількості (272) погоджених НАДС короткострокових програм підвищення кваліфікації. Натомість частка погоджених НАДС загальних короткострокових програм підвищення кваліфікації обсягом 0,5-1 кредит ЄКТС становила 21% (57 програм).

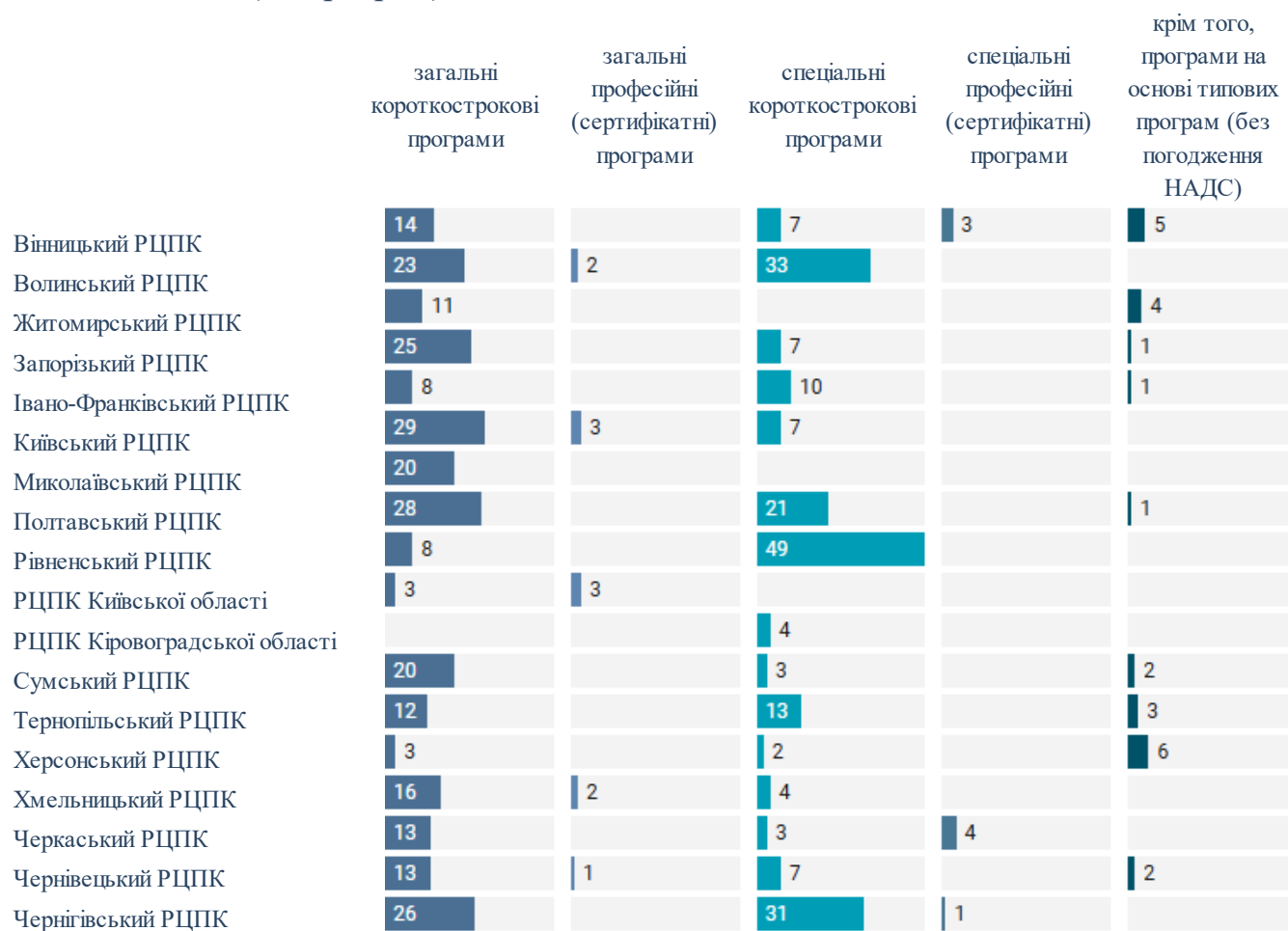


Рис. 12. Кількісний розподіл програм підвищення кваліфікації, розроблених РЦПК та погоджених у 2025 році

Акредитовані (погоджені) програми підвищення кваліфікації з метою приведення їх змісту у відповідність із законодавством, урахування інноваційних процесів у державному управлінні та місцевому самоврядуванні переглядаються та оновлюються суб'єктами надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдерами) не рідше ніж один раз на три роки (від дати ухвалення останнього рішення про акредитацію/погодження таких програм).

Так, протягом 2025 року РЦПК мали 1 519 чинних програм підвищення кваліфікації (з урахуванням трирічного строку чинності програм), із яких 1 198 програм (79%) було реалізовано протягом 2025 року.

Найбільша частка реалізованих програм від кількості чинних у 2025 році програм підвищення кваліфікації відповідного типу припадала на загальні професійні (сертифікатні) та загальні короткострокові програми підвищення кваліфікації: 87% і 82% відповідно; натомість частка реалізації спеціальних короткострокових та спеціальних професійних (сертифікатних) програм становила 69% і 59% відповідно (рис. 13).

	Кількість програм		%
	чинних	реалізованих	
Програми підвищення кваліфікації з них:	1519	1198	79%
загальні професійні (сертифікатні)	122	106	87%
спеціальні професійні (сертифікатні)	17	10	59%
загальні короткострокові	980	807	82%
спеціальні короткострокові	400	275	69%

Рис. 13. Розподіл програм підвищення кваліфікації, чинних у 2025 році та реалізованих РЦПК

Зміст загальних програм підвищення кваліфікації, за якими проводилось навчання у РЦПК, охоплював пріоритетні напрями (теми) підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, які щороку затверджуються наказом НАДС.

Найбільшим попитом у 2025 році користувалось навчання за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації та модулями професійних (сертифікатних) програмам підвищення кваліфікації за такими напрямами (темами): комунікація та взаємодія; антикорупційна тематика (добročесність, запобігання корупції, стандарти добročесної та етичної поведінки); цифрова грамотність; удосконалення рівня володіння державною мовою; інформаційна безпека (з включенням тем щодо гібридних загроз, боротьби з дезінформацією та маніпулятивним контентом) (рис. 14).

Водночас, на відміну від 2024 року, у топі навчання за загальними програмами підвищення кваліфікації з'явилися такі напрями (теми) як: забезпечення психологічної підтримки та адаптації у період воєнного стану та після його припинення чи скасування; порядок денний «Жінки, мир, безпека»; створення безбар'єрного простору.



Рис. 14. Пріоритетні напрями (теми) підвищення кваліфікації за загальними програмами у 2025 році, за кількістю учасників навчання

Напрями/теми підвищення кваліфікації, які користувались найбільшим попитом серед загальних професійних (сертифікатних) програм підвищення кваліфікації, обов'язковість навчання за якими передбачена п.14 постанови КМУ від 6 лютого 2019 року № 106 (за кількістю учасників навчання), представлені на рис. 15.

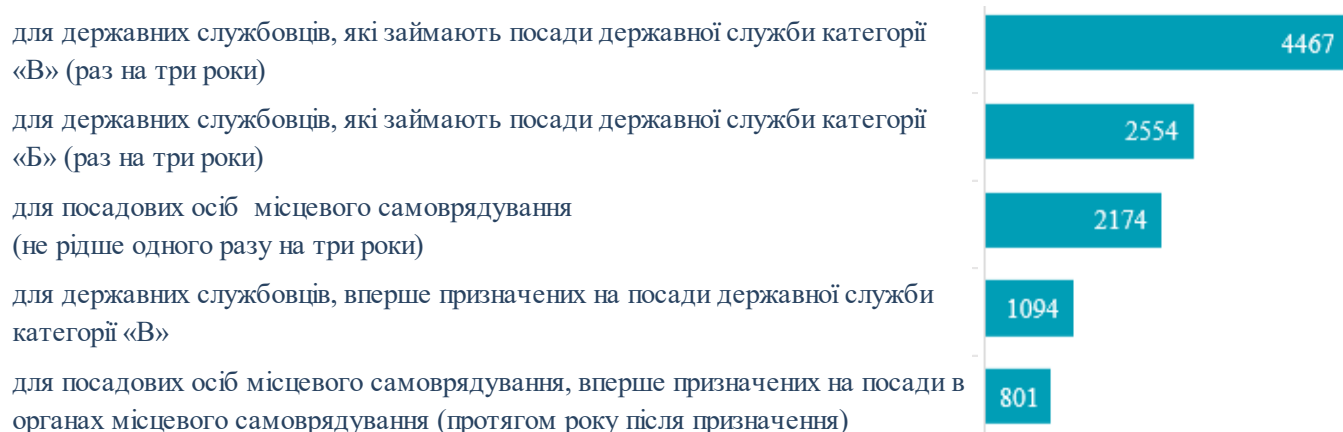


Рис. 15. Кількість учасників навчання за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації, обов'язковість навчання за якими передбачена п.14 постанови КМУ від 6 лютого 2019 року № 106, у 2025 році

Загалом у звітному році у РЦПК найбільш затребуваним було навчання за загальними та спеціальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації. Так, навчання за загальними короткостроковими програмами пройшли 103 934 особи, спеціальними короткостроковими програмами – 19 703 особи. Водночас за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищили кваліфікацію 12 933 особи, спеціальними професійними (сертифікатними) програмами – 549 осіб (рис. 16).



Рис. 16. Розподіл учасників навчання, які пройшли підвищення кваліфікації у РЦПК у 2025 році, за типами програм підвищення кваліфікації, осіб

Аналіз показників підвищення кваліфікації у 2025 році показує зростання у порівнянні з попереднім роком кількості учасників навчання за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації на 12 168 осіб (13,3%), за загальними професійними (сертифікатними) програмами на 1 707 осіб (15,2%) та за спеціальними професійними (сертифікатними) на 86 осіб (18,6%). Водночас спостерігається зменшення кількості учасників навчання за спеціальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації на 7 368 осіб (27,2%), що представлено на рис. 17.

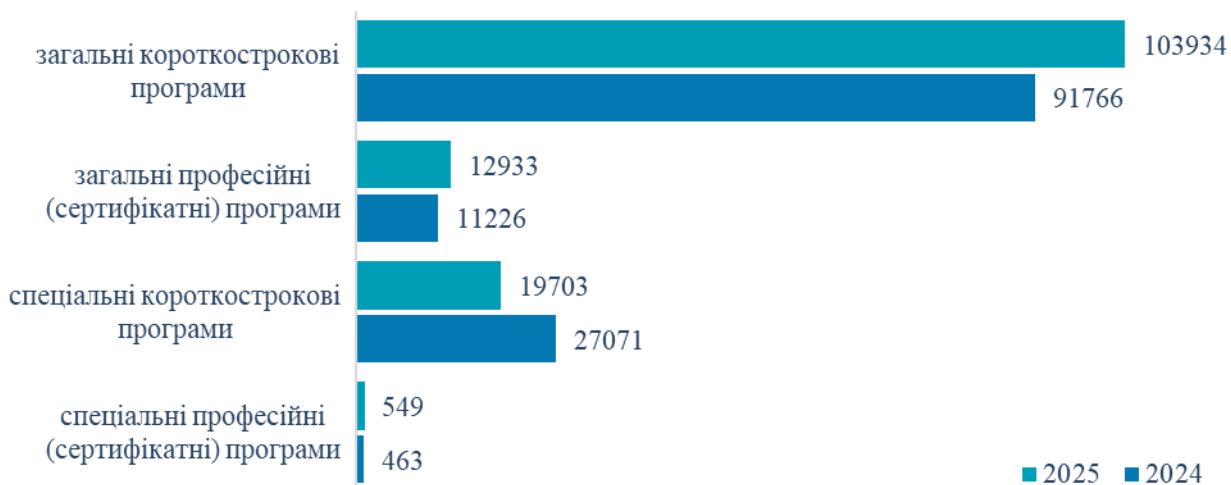


Рис. 17. Динаміка затребуваності підвищення кваліфікації за змістом та тривалістю програм підвищення кваліфікації у 2024-2025 роках, осіб

Особливістю навчально-методичного забезпечення професійного навчання стало підвищення уваги НАДС до розроблення та затвердження типових загальних програм підвищення кваліфікації.

З метою забезпечення якості підвищення кваліфікації учасників навчання шляхом вироблення єдиних підходів до навчання, що забезпечують набуття визначених компетентностей для досягнення очікуваних результатів навчання, та керуючись пунктом 12¹ Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників,

посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106, за 2022 - 2025 роки НАДС розроблено та затверджено 25 типових загальних програм підвищення кваліфікації, з яких 10 – професійні (сертифікатні).

Регіональні центри підвищення кваліфікації протягом 2025 року проводили навчання за 18 типовими загальними програмами підвищення кваліфікації, затвердженими наказами НАДС, а також власними програмами підвищення кваліфікації, розробленими на основі типових програм. Так, навчання за типовими програмами підвищення кваліфікації пройшли 1639 осіб; за програмами, розробленими на основі типових, – 4 849 осіб. Топ-5 типових загальних програм підвищення кваліфікації за кількістю осіб, які пройшли підвищення кваліфікації у РЦПК, та/або програмами, розробленими на основі типових, представлено на рис. 18.



Рис. 18. Розподіл учасників навчання, які пройшли підвищення кваліфікації у РЦПК у 2025 році за типовими програмами та/або програмами, розробленими на основі типових, осіб

У 2025 році 15 регіональних центрів підвищення кваліфікації в своїй роботі використовували типові загальні програмами підвищення кваліфікації, затверджені наказами НАДС, зокрема Запорізький РЦПК використав 10 типових програм підвищення кваліфікації, Волинський РЦПК – 9 програм, Полтавський та Чернівецький РЦПК – по 8 програм, Миколаївський, Сумський, Тернопільський РЦПК – по 5 програм, Івано-Франківський, Херсонський РЦПК та РЦПК Кіровоградської області – по 4 програми, Рівненський, Чернігівський РЦПК – по 3 програми та по 2 типові програми – Вінницький, Житомирський, Київський РЦПК. Регіональні центри підвищення кваліфікації, які у 2025 році проводили підвищення кваліфікації за типовими загальними програмами підвищення кваліфікації, затвердженими наказами НАДС, та за власними програмами підвищення кваліфікації, розробленими на основі таких типових програм, представлені на рис. 19.

<p>ТЗКППК «Молодіжна політика, заснована на підходах участі»</p> <p>Волинський, Запорізький, Миколаївський, Полтавський, Рівненський, Сумський, Тернопільський, Чернівецький, Чернігівський РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Запобігання і протидія гендерно зумовленому, зокрема домашньому, насильству»</p> <p>Волинський, Івано-Франківський, Миколаївський, Сумський, Тернопільський, Херсонський, Чернівецький РЦПК та РЦПК Кіровоградської області</p>	<p>ТЗКППК «Психологічна підтримка та адаптація персоналу у період воєнного стану та повоєнний час»</p> <p>Волинський, Житомирський, Київський, Полтавський, Рівненський, Сумський, Тернопільський РЦПК та РЦПК Кіровоградської області</p>	
<p>ТЗКППК «Організація роботи щодо забезпечення права на доступ до публічної інформації в органах державної влади та органах місцевого самоврядування»</p> <p>Вінницький, Волинський, Запорізький, Миколаївський, Полтавський, Херсонський, Чернівецький РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Забезпечення створення безбар'єрного простору на засадах рівності, недискримінації, доступності та інклюзії»</p> <p>Волинський, Київський, Миколаївський, Полтавський, Рівненський, Херсонський, Чернівецький РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Міжнародне гуманітарне право у професійній діяльності публічних службовців»</p> <p>Волинський, Житомирський, Полтавський, Чернівецький РЦПК та РЦПК Кіровоградської області</p>	
<p>ТЗПППК «Загальна адміністративна процедура»</p> <p>Волинський, Запорізький, Миколаївський, Чернівецький РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Молодіжна робота»</p> <p>Запорізький, Полтавський РЦПК та РЦПК Кіровоградської області</p>	<p>ТЗПППК державних службовців, вперше призначених на посаду державної служби категорії «Б»</p> <p>Запорізький, Івано-Франківський, Сумський РЦПК</p>	<p>ТЗПППК державних службовців, вперше призначених на посаду державної служби категорії «Б»</p> <p>Запорізький, Івано-Франківський, Сумський РЦПК</p>
<p>ТЗКППК «Виявлення і реагування на випадки сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, та надання допомоги постраждалим»</p> <p>Запорізький, Тернопільський, Чернівецький РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Запобігання та реагування на виникнення загроз, кризових ситуацій і подолання їх наслідків»</p> <p>Волинський, Полтавський, Чернігівський РЦПК</p>	<p>ТЗПППК посадових осіб місцевого самоврядування, вперше обраних на місцевих виборах, обраних або затверджених відповідними радами на посади в органах місцевого самоврядування</p> <p>Запорізький, Херсонський РЦПК</p>	<p>ТЗПППК посадових осіб місцевого самоврядування, призначених на посади в органах місцевого самоврядування (для підвищення кваліфікації не рідше одного разу на три роки)</p> <p>Полтавський, Чернівецький РЦПК</p>
<p>ТЗПППК «Запобігання корупції та впровадження стандартів доброчесності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування»</p> <p>Вінницький, Запорізький, Чернігівський РЦПК</p>	<p>ТЗКППК «Реалізація ЗУ від 02.05.023 року № 3077-IX «Про службу в органах місцевого самоврядування» службою управління персоналом в органі місцевого самоврядування»</p> <p>Запорізький, Тернопільський РЦПК</p>	<p>ТЗПППК державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення публічних закупівель</p> <p>Волинський РЦПК</p>	<p>ТЗПППК посадових осіб місцевого самоврядування, вперше призначених на посади в органах місцевого самоврядування</p> <p>Івано-Франківський РЦПК</p>

Рис. 19. Перелік РЦПК, які у 2025 році проводили підвищення кваліфікації за типовими програмами та/або програмами, розробленими на основі типових

У 2025 році в діяльності РЦПК зберігалася тенденція до широкого застосування дистанційної форми навчання: 124 924 особи пройшли навчання саме за такою формою, що склало 91,1% від загальної кількості учасників навчання.

Разом з тим 6 827 осіб (або 5,0% від загальної кількості учасників навчання) підвищили кваліфікацію за очною формою навчання. За програмами підвищення кваліфікації за змішаною формою навчання провчилися 5 368 осіб, що становить 3,9% від загальної кількості учасників навчання.



Рис. 20. Розподіл учасників навчання, які пройшли підвищення кваліфікації у 2025 році, за формами навчання, осіб

У 2025 році до навчального процесу у РЦПК було залучено 821 науково-педагогічного працівника. Для забезпечення зв'язку теоретичної та практичної складової підвищення кваліфікації, зокрема моделювання предметного змісту фахової діяльності учасників навчання та орієнтації навчального процесу на сучасні потреби державного управління та місцевого самоврядування, РЦПК також запрошували до викладацької діяльності фахівців, які мають практичний досвід роботи у відповідних сферах діяльності. Так, з цією метою до навчального процесу було залучено державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, які у 2025 році займали посади у відповідних органах, а саме 738 фахівців-практиків. Крім того як викладачів / тренерів до проведення навчання було залучено 234 представники та експерти інститутів громадянського суспільства та 103 експерти програм (проектів) міжнародної технічної допомоги (рис. 21).

Особи, які залучались до проведення навчання у 2025 році та мали досвід роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування, склали 54,7% від загальної кількості всіх викладачів, а ті, які мають вчене звання та/або науковий ступінь, – 39,9%.

У 2025 році 244 особи (12,9% від загальної кількості викладачів, залучених до навчального процесу в РЦПК у 2025 році) пройшли навчання та підвищили свою кваліфікацію з питань використання сучасних методів навчання дорослих, 275 осіб (14,5%) – з питань розвитку цифрових навичок, 98 осіб (5,2%) – з питань навчання осіб з особливими освітніми потребами (інклюзивного навчання).



Рис. 21. Структура викладачів/тренерів, залучених РЦПК до проведення підвищення кваліфікації учасників навчання у 2025 році, осіб

Підвищення кваліфікації у РЦПК здійснювалось за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством. Загальний обсяг витрат на підвищення кваліфікації у 2025 році склав 79 435 668 грн, що на 1 974 831 грн (2,5%) більше у порівнянні з 2024 роком. Водночас у порівнянні з 2023 роком обсяг фінансування у 2025 році збільшився на 7 161 268 грн (9,9%) (рис. 22).



Рис. 22. Загальний обсяг фінансування підвищення кваліфікації в РЦПК у 2023-2025 роках, грн

У 2025 році, як і у попередні роки, фінансування підвищення кваліфікації учасників навчання в РЦПК здійснювалось переважно за рахунок коштів місцевих бюджетів – 73 480 625 грн або 92,5% від загального обсягу фінансування, з них: за рахунок фінансування засновників – 72 790 281 грн та за рахунок закупівлі органами місцевого самоврядування послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників – 690 344 грн. Фінансування з інших джерел, не заборонених законодавством, склало 4 307 466 грн (5,4%), з них за власні кошти учасників навчання – 3 836 386 грн. Також 968 646 грн (1,2% від загального обсягу фінансування підвищення кваліфікації) було залучено з державного бюджету (за рахунок закупівлі державними органами послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників) та 678 930 грн (0,9%) – кошти міжнародної технічної допомоги (гранти) (рис. 23).

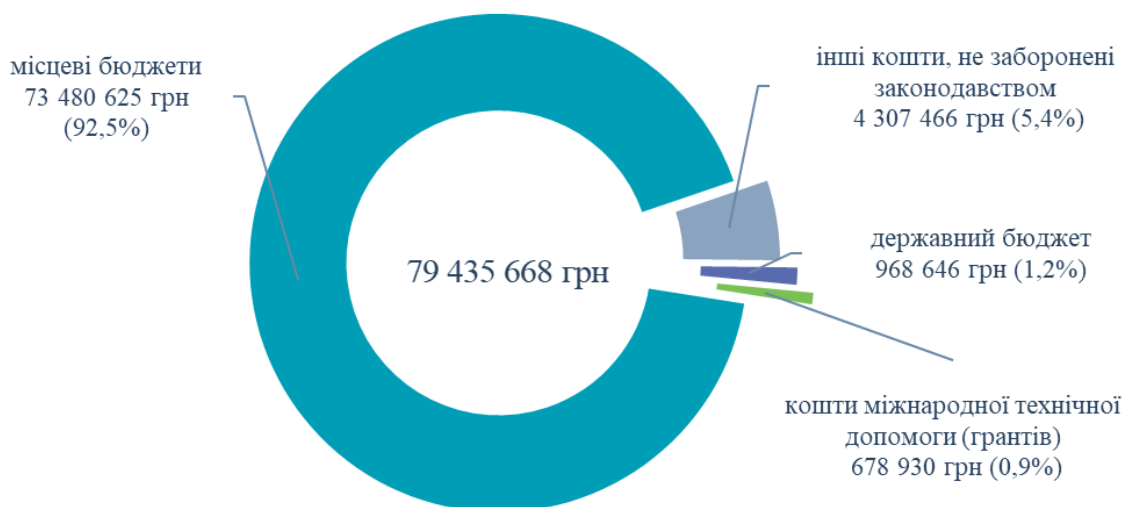


Рис. 23. Загальна структура джерел та обсягів фінансування у РЦПК підвищення кваліфікації учасників навчання у 2025 році

Як показано на рис. 24, кошти з державного бюджету (за рахунок закупівлі державними органами послуг з підвищення кваліфікації своїх працівників) на фінансування освітньої діяльності з підвищення кваліфікації учасників навчання отримали Київський, Вінницький, Черкаський, Тернопільський, Сумський, Житомирський РЦПК та РЦПК Київської області.

Також Вінницьким РЦПК та РЦПК Київської області додатково залучались кошти програм (проектів) міжнародної технічної допомоги.

	місцеві бюджети	інші надходження, не заборонені законодавством	державний бюджет	кошти міжнародної технічної допомоги (гранти)
Київський РЦПК	5 376 811	3 055	107 748	
Полтавський РЦПК	5 359 114	117 300		
Вінницький РЦПК	5 159 732	239 881	341 499	378 930
Волинський РЦПК	4 991 605	1 084 345		
Черкаський РЦПК	4 698 819		29 678	
РЦПК Київської області	4 464 807	29 560	48 600	300 000
Запорізький РЦПК	4 439 725	117 618		
Миколаївський РЦПК	4 376 959	513 085		
Рівненський РЦПК	4 171 236	456 060		
Івано-Франківський РЦПК	4 163 600	362 364		
Чернігівський РЦПК	4 129 933	442 474		
РЦПК Кіровоградської області	3 919 000	28 157		
Тернопільський РЦПК	3 833 400		21 500	
Чернівецький РЦПК	3 328 542	98 360		
Хмельницький РЦПК	3 099 404	473 315		
Сумський РЦПК	3 087 188	5 460	71 115	
Житомирський РЦПК	2 984 051	263 055	348 506	
Херсонський РЦПК	1 896 701	73 378		

Рис. 24. Обсяги та джерела фінансування підвищення кваліфікації в РЦПК у 2025 році, грн

Загальні показники діяльності РЦПК у 2025 році наведено у додатку 1, зокрема щодо:

кількості реалізованих нормативно-правових актів;

кількості учасників навчання;

обсягу фінансування за рахунок коштів засновників, залучення інших джерел фінансування, не заборонених законодавством, у тому числі за рахунок власних коштів учасників навчання, коштів державних органів, органів місцевого самоврядування (з державного та місцевих бюджетів);

кількості програм підвищення кваліфікації, погоджених НАДС у 2022-2025 роках, що були чинні у 2025 році (з урахуванням трирічного строку чинності програм підвищення кваліфікації);

кількість реалізованих у 2025 році загальних, спеціальних, типових/розроблених на основі типових програм підвищення кваліфікації.

За кожним із таких показників сформовано рейтинговий коефіцієнт РЦПК.

Додаток 2 графічно зображує позицію РЦПК за кожним із вищезазначених показників та рейтинговим коефіцієнтом.

ВИСНОВКИ

У 2025 році РЦПК забезпечували підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад відповідно до Положення про регіональний центр підвищення кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2004 року № 1681, законодавства у сфері освіти та професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.

Рівень автономії закладу освіти визначається за чотирма компонентами: академічна, фінансова, організаційна, кадрова. Найвищий рівень автономії РЦПК продемонстрували у питаннях академічної та кадрової автономії.

В цілому 18 РЦПК у 2025 році задовольнили потреби у підвищенні кваліфікації 137 119 осіб. У порівнянні з 2024 роком кількість учасників навчання збільшилась на 5,1% (або 6 593 особи). Найбільше серед учасників навчання державних службовців (70 794 особи) та посадових осіб місцевого самоврядування (63 219 осіб). Водночас занепокоєння викликає низький рівень участі депутатів місцевих рад у навчанні за програмами підвищення кваліфікації (603 особи).

Активне впровадження технологій дистанційного навчання в організацію навчального процесу дозволило за дистанційною формою підвищити кваліфікацію 124 924 особам, що склало 91,1% від загальної кількості учасників навчання.

В основу концепції формування змісту програм підвищення кваліфікації РЦПК було закладено принцип практичної орієнтованості навчання з урахуванням потреб воєнного періоду, соціальних та економічних чинників, а також індивідуальних потреб учасників навчання.

У 2025 році користувалися попитом програми підвищення кваліфікації, які охоплюють загальні питання державного управління та місцевого самоврядування, а також ті, що спрямовані на удосконалення особистісних та професійних компетентностей учасників навчання.

Характерною ознакою зміни попиту на зміст програм підвищення кваліфікації стало те, що у 2025 році у топі навчання за загальними програмами підвищення кваліфікації з'явилися такі напрями (теми), як: забезпечення психологічної підтримки та адаптації у період воєнного стану та після його припинення чи скасування, порядок денний «Жінки, мир, безпека», створення безбар'єрного простору та інші.

Недостатня експертна можливість РЦПК щодо розроблення програм підвищення кваліфікації за окремими темами/напрямами підвищення кваліфікації спонукала НАДС розширити коло розробників типових програм підвищення кваліфікації. Так, у 2025 році до їх розроблення залучались представники центральних органів виконавчої влади, суб'єкти надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдери), у тому числі представники РЦПК, а також експерти міжнародних та іноземних установ, організацій, які реалізують проекти

(програми) міжнародної технічної допомоги, інші фахівці у різних сферах державної політики.

У 2025 році НАДС забезпечено розроблення та затверджено 4 типові загальні професійні (сертифікатні) та 6 короткострокових програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.

Серед них – програми підвищення кваліфікації, обов'язковість навчання за якими передбачена п.14 постанови Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 року № 106, зокрема: типові загальні професійні (сертифікатні) програми підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, вперше обраних на місцевих виборах, обраних або затверджених відповідними радами на посади в органах місцевого самоврядування (наказ НАДС від 04 лютого 2025 року № 17-25), посадових осіб місцевого самоврядування, обраних на місцевих виборах, обраних або затверджених відповідними радами на посади в органах місцевого самоврядування (для підвищення кваліфікації не рідше одного разу протягом строку здійснення повноважень) (наказ НАДС від 18 березня 2025 року № 38-25), посадових осіб місцевого самоврядування, призначених на посади в органах місцевого самоврядування (для підвищення кваліфікації не рідше одного разу на три роки) (наказ НАДС від 31 березня 2025 року № 42-25), голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників (наказ НАДС від 20 травня 2025 року № 68-25), а також типова загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад (наказ НАДС від 18 вересня 2025 року № 132-25).

Загалом упродовж 2025 року в РЦПК за 18 типовими загальними програмами підвищення кваліфікації, затвердженими наказами НАДС, а також власними програмами підвищення кваліфікації, розробленими РЦПК на основі типових програм, пройшли навчання 6 488 осіб.

РЦПК продовжили роботу над забезпеченням виваженого балансу між теоретичною підготовкою та розвитком практичних навичок учасників навчання. З цією метою до навчального процесу було залучено 738 фахівців-практиків із досвідом роботи в державних органах, органах місцевого самоврядування. Крім того до проведення навчання як викладачів/тренерів було залучено 234 представники та експерти інститутів громадянського суспільства, 103 експерти програм (проектів) міжнародної технічної допомоги.

У фінансуванні РЦПК провідну роль відігравали місцеві бюджети.

Фінансування освіти загалом має системні недоліки, тому заклади освіти стикаються із проблемою ресурсного, зокрема фінансового, забезпечення. Статус бюджетної установи накладає на РЦПК відповідно до Бюджетного кодексу обмеження у питаннях розпорядження фінансами. Фінансування РЦПК з огляду на системні недоліки призводить до того, що вони відчують постійний брак коштів на забезпечення їх розвитку.

У 2025 році фінансування РЦПК на підвищення кваліфікації учасників навчання здійснювалось переважно за рахунок коштів місцевих бюджетів (92,5% від загального обсягу фінансування). Також РЦПК укладали договори

на надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації із державними органами, органами місцевого самоврядування, учасниками навчання, проте залучення додаткових джерел фінансування було меншим ніж 8%.

Отже, РЦПК, забезпечивши наближеність освітніх послуг до місця проживання та проходження служби публічних службовців, стали найбільш затребуваними провайдерами послуг з підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на регіональному рівні.

Широкий діапазон запропонованих РЦПК програм підвищення кваліфікації та їх висока якість у 2025 році стали основою забезпечення професійного розвитку публічних службовців на засадах безперервності професійного навчання протягом проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, роботи в державних органах, здійснення повноважень депутата місцевої ради.

ДОДАТКИ

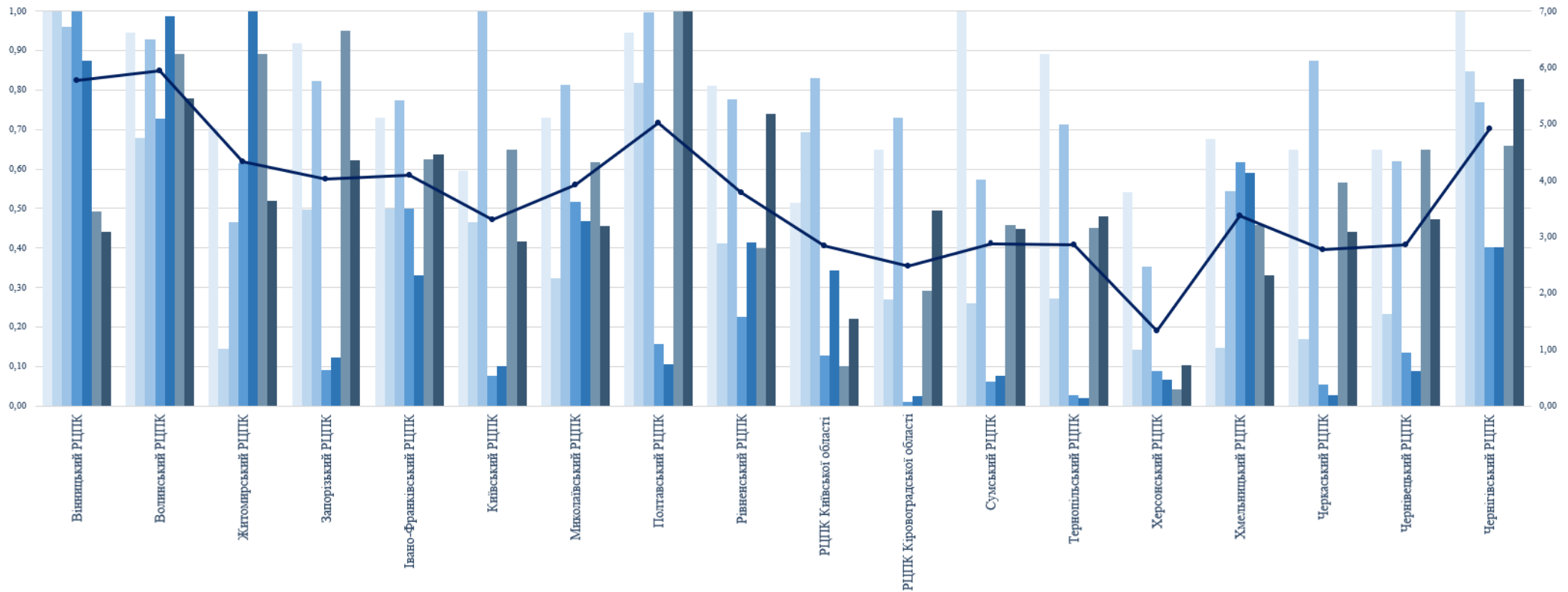
Додаток 1

Загальні показники діяльності РЦПК у 2025 році

Загальний коефіцієнт	Регіональний центр підвищення кваліфікації (РЦПК)	Реалізація нормативно-правових актів (загальна кількість НПА – 37)		Загальні програми підвищення кваліфікації, погоджені НАДС у 2022-2025 рр, що були чинні у 2025 році (з урахуванням трирічного строку чинності програми)		Реалізовані у 2025 році загальні, спеціальні, типові/розроблені на основі типових програми підвищення кваліфікації	
		коефіц	показник, шт.	коефіц	показник, шт.	коефіц	показник, шт.
1	2	3	4	5	6	7	8
5,77	Вінницький РЦПК	1,00	37	0,49	59	0,44	56
5,94	Волинський РЦПК	0,95	35	0,89	107	0,78	99
4,34	Житомирський РЦПК	0,70	26	0,89	107	0,52	66
4,02	Запорізький РЦПК	0,92	34	0,95	114	0,62	79
4,10	Івано-Франківський РЦПК	0,73	27	0,63	75	0,64	81
3,31	Київський РЦПК	0,59	22	0,65	78	0,42	53
3,93	Миколаївський РЦПК	0,73	27	0,62	74	0,46	58
5,02	Полтавський РЦПК	0,95	35	1,00	120	1,00	127
3,78	Рівненський РЦПК	0,81	30	0,40	48	0,74	94
2,83	РЦПК Київської області	0,51	19	0,10	12	0,22	28
2,47	РЦПК Кіровоградської області	0,65	24	0,29	35	0,50	63
2,88	Сумський РЦПК	1,00	37	0,46	55	0,45	57
2,85	Тернопільський РЦПК	0,89	33	0,45	54	0,48	61
1,33	Херсонський РЦПК	0,54	20	0,04	5	0,10	13
3,37	Хмельницький РЦПК	0,68	25	0,46	55	0,33	42
2,78	Черкаський РЦПК	0,65	24	0,57	68	0,44	56
2,85	Чернівецький РЦПК	0,65	24	0,65	78	0,47	60
4,91	Чернігівський РЦПК	1,00	37	0,66	79	0,83	105

Регіональний центр підвищення кваліфікації (РЦПК)	Учасники навчання за рахунок фінансування засновником		Учасники навчання за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі за рахунок власних коштів учасників навчання тощо		Обсяг фінансування РЦПК за рахунок засновника		Інші надходження, не заборонені законодавством, у тому числі, за рахунок власних коштів учасників навчання та за рахунок коштів роботодавця (з державного та місцевих бюджетів)	
	коефіц	показник, осіб	коефіц	показник, осіб	коефіц	показник, грн	коефіц	показник, грн
2	9	10	11	12	13	14	15	16
Вінницький РЦПК	1,00	15070	1,00	3402	0,96	5 159 732,00	0,87	960 310,00
Волинський РЦПК	0,68	10231	0,73	2477	0,93	4 991 605,11	0,99	1 084 345,00
Житомирський РЦПК	0,14	2174	0,61	2089	0,46	2 496 461,00	1,00	1 099 151,00
Запорізький РЦПК	0,50	7490	0,09	310	0,82	4 422 183,00	0,12	135 160,00
Івано-Франківський РЦПК	0,50	7542	0,50	1701	0,77	4 163 600,00	0,33	362 364,00
Київський РЦПК	0,47	7019	0,08	263	1,00	5 376 811,00	0,10	110 803,00
Миколаївський РЦПК	0,32	4878	0,52	1761	0,81	4 376 959,00	0,47	513 085,00
Полтавський РЦПК	0,82	12318	0,16	531	1,00	5 359 113,63	0,11	117 300,00
Рівненський РЦПК	0,41	6191	0,23	769	0,78	4 171 235,58	0,41	456 060,00
РЦПК Київської області	0,69	10455	0,13	437	0,83	4 464 807,34	0,34	378 160,00
РЦПК Кіровоградської області	0,27	4070	0,01	31	0,73	3 919 000,00	0,03	28 157,00
Сумський РЦПК	0,26	3900	0,06	206	0,57	3 078 788,00	0,08	84 975,00
Тернопільський РЦПК	0,27	4114	0,03	92	0,71	3 833 400,00	0,02	21 500,00
Херсонський РЦПК	0,14	2146	0,09	297	0,35	1 896 701,00	0,07	73 377,60
Хмельницький РЦПК	0,15	2226	0,62	2101	0,54	2 922 591,50	0,59	650 127,00
Черкаський РЦПК	0,17	2533	0,05	180	0,87	4 698 818,53	0,03	29 678,33
Чернівецький РЦПК	0,23	3519	0,14	460	0,62	3 328 541,54	0,09	98 359,83
Чернігівський РЦПК	0,85	12768	0,40	1368	0,77	4 129 933,00	0,40	442 474,00

Рейтинговий коефіцієнт діяльності РЦПК



— коефіцієнт реалізації нормативно правових актів у 2025 році

— коефіцієнт кількості учасників навчання за рахунок фінансування засновником в РЦПК у 2025 році

— коефіцієнт обсягу фінансування РЦПК за рахунок засновника у 2025 році

— коефіцієнт кількості учасників навчання за рахунок інших надходжень, не заборонених законодавством в тому числі, за власний рахунок учасників навчання та інші в РЦПК у 2025 році

— коефіцієнт залучення інших надходжень, не заборонених законодавством, в тому числі, за власний рахунок учасників навчання та за рахунок коштів роботодавців (з державного та місцевих бюджетів)

— коефіцієнт кількості погоджених НАДС у 2022-2025 рр. загальних програм підвищення кваліфікації, що були чинні у 2025 році (з урахуванням трирічного строку чинності програми)

— коефіцієнт кількості реалізованих у 2025 році загальних/спеціальних програм, типових програм/розроблених на основі типових програм

— загальний коефіцієнт (рейтинг)